

ด่วนที่สุด

ที่ รง ๐๕๐๗/๑๑๕๕

กระทรวงแรงงาน
ถนนมิตรไมตรี ดินแดง
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง การให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑ และพิธีสาร ค.ศ. ๒๐๐๒ ส่วนเสริมอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. อนุสัญญาฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑ ภาษาอังกฤษ และภาษาไทย จำนวน ๑ ฉบับ
๒. พิธีสาร ค.ศ. ๒๐๐๒ ส่วนเสริมอนุสัญญาฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ภาษาอังกฤษและภาษาไทย ค.ศ. ๑๙๘๑ จำนวน ๑ ฉบับ
๓. คำสั่งกระทรวงแรงงานที่ ๑๖๒/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ฉบับ
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส ๐๒๐๔.๒/๗๑ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ฉบับ
๕. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๗/๙ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ฉบับ
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๒๐๔/๘๖๕ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ฉบับ
๗. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๐๔.๒/๑๔๒๘ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ฉบับ
๘. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วน ที่ กต ๑๐๐๒/๑๙๑ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ฉบับ
๙. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๙๒๔.๐๔/๓๑๐ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ฉบับ
๑๐. สำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ด่วนที่สุด ที่ อก ๐๓๑๒/๑๐๓๕ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงแรงงานขอเสนอเรื่อง การให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑ และพิธีสาร ค.ศ. ๒๐๐๒ ส่วนเสริมอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑ มาเพื่อ คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการต่างประเทศและสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นว่าการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑ และพิธีสาร ค.ศ. ๒๐๐๒ ส่วนเสริมอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑ มีสาระสำคัญในการกำหนดหน้าที่ให้ประเทศสมาชิกต้องปฏิบัติ และมีการใช้ถ้อยคำที่มุ่งพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ และเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย กระทรวงแรงงาน ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง จึงควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงแรงงานมีกำหนดการเดินทางไปยื่นสัตยาบันสารต่อผู้เก็บรักษาสัญญา (ผู้อำนวยการใหญ่องค์การแรงงานระหว่างประเทศ) ในระหว่างการประชุมใหญ่ประจำปีองค์การแรงงานระหว่างประเทศ สมัยที่ ๑๑๓ ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๘ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบภายในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ อนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑ (Occupational Safety and Health Convention, 1981, No. 155) ประกอบด้วย ๕ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ (มาตรา ๑ - ๓) ขอบเขตและคำจำกัดความ ส่วนที่ ๒ (มาตรา ๔ - ๗) หลักการของนโยบายแห่งชาติ ส่วนที่ ๓ (มาตรา ๘ - ๑๕) ปฏิบัติการระดับประเทศ ส่วนที่ ๔ (มาตรา ๑๖ - ๒๑) ปฏิบัติการระดับสถานประกอบการ และส่วนที่ ๕ (มาตรา ๒๒ - ๓๐) บทบัญญัติสุดท้าย โดยสาระสำคัญของอนุสัญญามีดังนี้ (๑) ให้ใช้บังคับครอบคลุมกิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกสาขาและคนทำงานทุกคน (๒) การจัดทำนโยบายแห่งชาติว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ นายจ้าง และคนทำงาน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามสภาพการณ์ของแต่ละประเทศ (๓) ภาครัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามนโยบายแห่งชาติ เพื่อให้มีผลในทางปฏิบัติ และกำหนดให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยในการทำงานต้องทำงานประสานและร่วมมือกันโดยไม่แบ่งแยกเพื่อให้มาตรการและแผนปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้นภายใต้นโยบายแห่งชาติมีความสอดคล้องและยึดโยงซึ่งกันและกัน (๔) ภาครัฐต้องกำหนดให้มีระบบการกำกับ ตรวจสอบ รวมไปถึงวิธีการแก้ปัญหาด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย และมีการกำหนดโทษในกรณีที่ฝ่าฝืนอย่างเหมาะสม (๕) การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข มาตรการ หรือแนวปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อให้ นายจ้างและคนทำงานนำไปปฏิบัติในสถานประกอบการเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยที่ดี (๖) การกำหนดให้มีมาตรการคุ้มครองคนทำงานที่ย้ายตนเองออกไปจากสภาพการทำงานซึ่งมีเหตุผลที่ตนสมควรเชื่อได้ว่าจะมีอันตรายที่ใกล้จะถึงและร้ายแรงต่อชีวิตหรือสุขภาพ ต้องได้รับความคุ้มครองจากผลที่ตามมาซึ่งเกินกว่าเหตุ (๗) คนงานทุกคนได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัย (๘) ภาครัฐต้องจัดทำแนวปฏิบัติหรือมาตรการให้คนทำงานร่วมมือกับนายจ้างเพื่อดำเนินการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในสถานประกอบการ (๙) คนงานต้องรายงานเหตุ ซึ่งอาจเกิดอันตรายร้ายแรงต่อชีวิตหรือสุขภาพของตนเองต่อหัวหน้างาน เพื่อให้ นายจ้างดำเนินการแก้ไข และ (๑๐) การกำหนดให้คนทำงานต้องไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรการ หรือแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๓.๒ อนุสัญญา...

๓.๒ อนุสัญญาดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาพื้นฐานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) โดยประเทศสมาชิกทั้งหมดจะต้องให้คำมั่นที่จะเคารพและส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐานในสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยและดีต่อสุขภาพ ไม่ว่าประเทศนั้นจะให้สัตยาบันอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องหรือไม่ โดยที่ประชุมใหญ่ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Conference: ILC) สมัยที่ ๑๑๐ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ ได้ยกระดับเรื่องหมวดว่าด้วยสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยและดีต่อสุขภาพ ซึ่งประกอบด้วยอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑ (Occupational Safety and Health Convention, 1981, No. 155) และอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๗ ว่าด้วยกรอบเชิงส่งเสริมการดำเนินงานความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๒๐๐๖ (Promotional Framework for Occupational Safety and Health Convention, 2006, No. 187) เป็น ๑ ใน ๕ ของหลักการและสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ

๓.๓ ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกองค์การแรงงานระหว่างประเทศให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑ แล้ว จำนวน ๘๓ ประเทศ ซึ่งเป็นประเทศสมาชิกอาเซียน จำนวน ๔ ประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสิงคโปร์ และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

๓.๔ พิธีสาร ค.ศ. ๒๐๐๒ ส่วนเสริมอนุสัญญาฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑ (Protocol of 2002 to the Occupational Safety and Health Convention, 1981) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดขั้นตอนการบันทึกและการแจ้งอุบัติเหตุและโรคจากการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงการจัดทำสถิติประจำปีด้านอุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน ซึ่งประเทศไทยมีการดำเนินการที่สอดคล้องตามพิธีสารดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓.๕ กระทรวงแรงงานได้มีคำสั่ง ที่ ๑๖๒/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) ฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑ ซึ่งมีปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธาน และมีผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมเป็นองค์ประกอบ ได้แก่ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานภายใต้กระทรวงแรงงาน กระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนองค์การนายจ้าง ผู้แทนองค์การลูกจ้าง และผู้แทนองค์การแรงงานระหว่างประเทศ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๓.๖ ที่ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) ฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนนายจ้าง ผู้แทนลูกจ้าง และผู้แทนองค์การแรงงานระหว่างประเทศ มีมติเห็นชอบการให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับที่ ๑๕๕ และให้กระทรวงแรงงานดำเนินการตามขั้นตอนในการเสนอให้ประเทศไทยให้สัตยาบันอนุสัญญา

๓.๗ พันธกรณีภายใต้อนุสัญญาฉบับที่ ๑๕๕ ได้แก่ การจัดทำนโยบายแห่งชาติว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย การกำหนดให้มีระบบการกำกับ ตรวจสอบ รวมถึงไปถึงวิธีการแก้ปัญหาด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย และมีการกำหนดโทษในกรณีฝ่าฝืนอย่างเหมาะสม การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข มาตรการหรือแนวปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อให้ นายจ้างและคนทำงานนำไปปฏิบัติในสถานประกอบการเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยที่ดี การกำหนดให้มีมาตรการคุ้มครองคนทำงานที่ย้ายตนเองออกไปจากสภาพการทำงานที่สมควรจะเชื่อได้ว่าจะเกิดอันตรายร้ายแรงต่อชีวิตหรือสุขภาพ และต้องได้รับความคุ้มครองจากผลที่ตามมาภายหลัง หรือการกำหนดให้คนทำงานต้องไม่เสีย

ค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรการ หรือแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ซึ่งเป็นการกักขังที่กระทรวงแรงงานดำเนินการอยู่แล้ว โดยไม่จำเป็นต้องมีการตรากฎหมายใหม่ หรือปรับปรุงแก้ไข กฎหมายที่มีอยู่ และไม่ได้มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม การค้า หรือการลงทุนอย่างกว้างขวาง รวมถึงไม่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณและการคลังเพิ่มเติม ทั้งนี้ การให้สัตยาบันจะเริ่มมีผลบังคับใช้ ๑ ปี หลังการยื่นสัตยาบันสาร

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

การให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑ และพิธีสาร ค.ศ. ๒๐๐๒ ส่วนเสริมอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑ สะท้อนถึงความมุ่งมั่นของประเทศไทยในการคุ้มครองสิทธิแรงงาน การสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย และการยกระดับคุณภาพชีวิตของแรงงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล นอกจากนี้ ยังช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือระหว่างประเทศในฐานะที่เป็นประเทศที่มีความรับผิดชอบต่อแรงงาน เพิ่มโอกาสทางการค้า และการลงทุนจากประเทศที่ให้ความสำคัญกับมาตรฐานแรงงาน และเป็นการลดอุปสรรคทางการค้า ที่อาจเกิดขึ้นจากข้อกล่าวหาเกี่ยวกับมาตรฐานแรงงานที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความเห็นว่าอนุสัญญาฯ ฉบับที่ ๑๕๕ มีสาระสำคัญในการจัดทำนโยบายระดับชาติว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ซึ่งกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ นายจ้าง และคนทำงาน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามสภาพการณ์ ของแต่ละประเทศ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข มาตรการหรือแนวปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อให้ นายจ้าง และคนทำงานนำไปปฏิบัติในสถานประกอบกิจการเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยที่ดี ในการทำงาน พร้อมทั้งดำเนินมาตรการคุ้มครองคนทำงานที่ย้ายตนเองออกไปจากสภาพการทำงานซึ่งมีเหตุผล ที่สมควรเชื่อได้ว่าอาจเกิดอันตรายร้ายแรงต่อชีวิต ซึ่งกระทรวงแรงงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว เห็นว่า ประเทศไทยมีการดำเนินการ กฎระเบียบ และกฎหมายสอดคล้องกับข้อบัญญัติของอนุสัญญาฯ และมีความพร้อมต่อการให้สัตยาบัน ประกอบกับที่ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการให้สัตยาบันอนุสัญญา องค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑ ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบให้ประเทศไทยให้สัตยาบันอนุสัญญาฯ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงไม่ขัดข้องในหลักการต่อการให้สัตยาบันอนุสัญญาดังกล่าว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๖.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเห็นว่าอนุสัญญาฯ และพิธีสารฯ มีการกำหนดหน้าที่ให้ประเทศสมาชิกต้องปฏิบัติและมีการใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมาย ระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ กรณีนี้จึงเข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย โดยหากกระทรวงแรงงานยืนยันได้ว่าการดำเนินการตามอนุสัญญาฯ และพิธีสารฯ สามารถกระทำได้ภายใต้กฎหมายภายในของไทย ก็จะไม่ใช้หนังสือสัญญาที่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้ การเป็นไปตามหนังสือสัญญาและไม่เข้าลักษณะหนังสือสัญญาประเภทอื่นตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กรณีนี้จึงไม่ต้องเสนอขอความเห็นชอบของรัฐสภา แต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง

และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ กระทรวงแรงงานจึงต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการดำเนินการต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๖.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไม่ขัดข้องต่อการดำเนินการของประเทศไทยในการพิจารณาให้สัตยาบันอนุสัญญาฯ ฉบับที่ ๑๕๕ และพิธีสาร ค.ศ. ๒๐๐๒๖ เนื่องจากเป็นการแสดงเจตจำนงของประเทศไทยที่จะปรับปรุงมาตรฐานแรงงานของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยให้เป็นไปตามมาตรฐานระดับสากล การให้สัตยาบันอนุสัญญาฯ จะช่วยเร่งให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายตามข้อ ๘.๘ ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งเน้นการปกป้องสิทธิแรงงานและส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและมั่นคงสำหรับแรงงานทุกคน รวมถึงแรงงานต่างชาติ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๖.๔ กระทรวงมหาดไทย ไม่มีข้อขัดข้องและเห็นควรสนับสนุนการให้สัตยาบันอนุสัญญาฯ และพิธีสารฯ เนื่องจากประเทศไทยจะได้รับประโยชน์จากการให้สัตยาบันอนุสัญญาฯ และพิธีสารดังกล่าวในการขยายความคุ้มครองด้านความปลอดภัยให้กับคนทำงานในทุกสาขาอาชีพและรวมถึงบุคลากรทุกคนในหน่วยงานของรัฐ ลดความสูญเสียงบประมาณ และต้นทุนของทรัพยากรบุคคล ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ตลอดจนส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทย และสร้างความเชื่อมั่นในเวทีระหว่างประเทศและการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยมีข้อสังเกต ๓ ประการ ได้แก่ .

๖.๔.๑ ส่วนที่ ๑ ขอบเขต และคำจำกัดความ ตามวัตถุประสงค์แห่งอนุสัญญานี้ ภายใต้มาตรา ๓ หัวข้อ ก) คำว่า “สาขาของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ” ครอบคลุมถึง ทุกสาขาที่มีการจ้างคนงาน รวมทั้งงานบริการของรัฐด้วย ในการนี้ หน่วยงานภาครัฐจะต้องมีการจัดสภาพแวดล้อมและสถานที่การทำงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัย รวมถึงการให้ความคุ้มครองครอบคลุมบุคลากรทุกคนทั้งข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง

๖.๔.๒ ส่วนที่ ๒ ปฏิบัติการระดับประเทศ มาตรา ๙ หัวข้อที่ ๒ ระบบการบังคับใช้ ต้องกำหนดบทลงโทษให้เหมาะสมกับการฝ่าฝืนกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ โดยในส่วนของหน่วยงานภาครัฐจะมีความเป็นไปได้ในการกำหนดบทลงโทษอย่างไร

๖.๔.๓ ส่วนที่ ๓ ปฏิบัติการระดับประเทศ มาตรา ๑๕ หัวข้อที่ ๒ ในกรณีที่จำเป็น และแนวปฏิบัติและเงื่อนไขภายในประเทศอนุญาตให้ทำได้ การเตรียมการดังกล่าวต้องรวมถึงการจัดตั้งองค์กรกลางด้วย โดยในส่วนของประเทศไทยอาจต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานกลางในการดำเนินการ ตรวจสอบ และรายงานภาพรวมเฉพาะหน่วยงานภาครัฐหรือไม่ รวมถึงในแต่ละกระทรวงควรมีการจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลและรายงานการดำเนินการภายใต้ความปลอดภัยและอาชีวอนามัยภายในหน่วยงานด้วยหรือไม่ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗

๖.๕ กระทรวงการต่างประเทศ มีความเห็น ดังนี้

๖.๕.๑ ไม่มีข้อขัดข้องต่อการให้สัตยาบันอนุสัญญาฯ และพิธีสารฯ หากกระทรวงแรงงาน ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของประเทศไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงสอดคล้องกับพันธกรณีของประเทศไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการต่างประเทศ เห็นว่าการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ และพิธีสารฯ สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของประเทศไทย โดยเฉพาะในการส่งเสริมสถานะของไทยในเวทีระหว่างประเทศในฐานะประเทศที่ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานการคุ้มครองสิทธิแรงงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากอนุสัญญาฯ ฉบับดังกล่าวเป็นหนึ่งในอนุสัญญาหลัก (Core Conventions) ของ ILO รวมทั้งเป็นหนึ่งในอนุสัญญาหลักด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของแรงงาน โดยก่อนหน้านี้ ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันอนุสัญญา

ฉบับที่ ๑๘๗ ว่าด้วยกรอบเชิงส่งเสริมการดำเนินงานความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๒๐๐๖ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔ นอกจากนี้ ความปลอดภัยและอาชีวอนามัยยังเป็นส่วนหนึ่งของหลักการงานที่มีคุณค่า (Decent Work) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการภายใต้ธรรมนูญ ILO ที่ประสงค์ให้ความคุ้มครองแรงงานและป้องกันการเจ็บป่วย การบาดเจ็บ และการเสียชีวิตจากการทำงาน และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป้าหมายที่ ๘ เรื่องการส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

๖.๕.๒ การให้สัตยาบันอนุสัญญาฯ และพิธีสารฯ พร้อมกันย่อมเป็นการแสดงให้เห็นถึงความพร้อมและความสอดคล้องของกฎหมายภายในประเทศไทยกับมาตรฐานสากลที่มีต่อข้อกำหนดล่าสุดของ ILO รวมทั้งตอบสนองต่อสถานการณ์แรงงานในปัจจุบัน อีกทั้งยังสะท้อนถึงความมุ่งมั่นของประเทศไทยในการคุ้มครองสิทธิแรงงาน การสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย และการยกระดับคุณภาพชีวิตของแรงงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลอย่างแท้จริง

๖.๕.๓ อนุสัญญาฯ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักการสิทธิขั้นพื้นฐาน รวมถึงแนวทางการคุ้มครองความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของลูกจ้าง และพิธีสารฯ มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดคำนิยามและรายละเอียดเพิ่มเติมจากที่กำหนดในอนุสัญญาฯ โดยเอกสารทั้งสองฉบับมีถ้อยคำและบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้ข้อบังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งหากกระทรวงแรงงานและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้อนุสัญญาฯ และพิธีสารฯ ได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติ เพื่อให้การเป็นไปตามเอกสารทั้งสองฉบับดังกล่าว อนุสัญญาฯ และพิธีสารฯ ก็ไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน อย่างไรก็ตาม หากกระทรวงแรงงานและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่าประเทศไทยต้องออกพระราชบัญญัติหรือแก้ไขพระราชบัญญัติที่มีอยู่เพื่อให้การเป็นไปตามอนุสัญญาฯ และ/หรือพิธีสารฯ การให้สัตยาบันดังกล่าวก็จะเข้าข่ายเป็นการจัดทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน โดยกระทรวงแรงงานจะต้องเสนอร่างกฎหมายเพื่อรองรับพันธกรณีตามอนุสัญญาฯ และ/หรือพิธีสารฯ กำหนด ให้รัฐสภาพิจารณาในคราวเดียวกันด้วย

๖.๕.๔ อนุสัญญาฯ และพิธีสารฯ เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ การยื่นสัตยาบันสารต่อผู้เก็บรักษอนุสัญญาฯ และพิธีสารฯ ถือเป็นการแสดงเจตนายินยอมที่จะผูกพันตามพันธกรณีที่กำหนดไว้ภายใต้เอกสารทั้งสองฉบับ เพื่อให้อนุสัญญาฯ และพิธีสารฯ มีผลใช้บังคับกับรัฐบาลไทยต่อไป ดังนั้น ก่อนการยื่นสัตยาบันสารดังกล่าวจึงต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีต่อการแสดงเจตนาเข้าผูกพันอนุสัญญาฯ และพิธีสารฯ เพื่อให้เอกสารทั้งสองฉบับดังกล่าวมีผลใช้บังคับกับรัฐบาลไทย โดยเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบต่อการให้สัตยาบันอนุสัญญาฯ และพิธีสารฯ แล้ว หรือได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ในกรณีที่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ กระทรวงการต่างประเทศจะดำเนินการจัดทำสัตยาบันสารสำหรับเอกสารทั้งสองฉบับ เพื่อยื่นต่อผู้อำนวยการใหญ่ ILO ในฐานะผู้เก็บรักษอนุสัญญาฯ และตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ ILO ต่อไป ทั้งนี้ อนุสัญญาฯ และพิธีสารฯ จะมีผลใช้บังคับกับรัฐบาลไทย ๑๒ เดือนหลังจากวันที่การให้สัตยาบันของประเทศไทยได้รับการจดทะเบียนกับผู้อำนวยความสะดวกใหญ่ ILO แล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘

๖.๖ กระทรวงสาธารณสุข เห็นชอบในสาระสำคัญของอนุสัญญาฯ ฉบับที่ ๑๕๕ และไม่ขัดข้องต่อการให้สัตยาบันอนุสัญญาฯ เพื่อประโยชน์ต่อการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของแรงงานในด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๙

๖.๗ กระทรวงอุตสาหกรรม เห็นชอบในหลักการต่อการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑ เนื่องจากเป็นการกำหนดขอบเขต หลักการของนโยบายแห่งชาติ เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงาน อาชีวอนามัย

และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และนำไปปฏิบัติ โดยให้คำนึงถึงเงื่อนไขและแนวปฏิบัติภายในประเทศ มีเป้าประสงค์เพื่อการป้องกันอุบัติเหตุและการบาดเจ็บต่อสุขภาพที่เกิดขึ้นในการทำงาน โดยลดสาเหตุแห่งอันตรายที่มีอยู่ในสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติเพื่อสร้างความปลอดภัยที่ครอบคลุมถึงการทำงานในภาคอุตสาหกรรม โดยสอดคล้องกับกฎระเบียบด้านความปลอดภัยสภาวะการทำงาน ของกระทรวงอุตสาหกรรม รวมถึงนโยบายของกระทรวงอุตสาหกรรมที่ตั้งมั่นในหลักการของ “อุตสาหกรรมดี ชุมชนดี หน่วยงานดี” ตามแนวอุตสาหกรรมวิถีใหม่ที่มุ่งสู่ความสำเร็จ ๔ มิติ ได้แก่ ด้านธุรกิจ การดูแลสังคม การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๐

ทั้งนี้ กระทรวงแรงงานขอยืนยันว่า สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้อนุสัญญาฯ ได้ ภายใต้กฎหมายภายในของประเทศไทย โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาฯ

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗๘

๗.๒ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

มาตรา ๔ (๗)

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ

กระทรวงแรงงานขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๘.๑ ให้ความเห็นชอบการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑ และพิธีสาร ค.ศ. ๒๐๐๒ ส่วนเสริมอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑

๘.๒ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการจัดทำสัตยาบันสารเพื่อการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑ และพิธีสาร ค.ศ. ๒๐๐๒ ส่วนเสริมอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๕๕ ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. ๑๙๘๑

๘.๓ มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานดำเนินการมอบสัตยาบันสารให้กับผู้อำนวยการใหญ่องค์การแรงงานระหว่างประเทศ ในฐานะผู้เก็บรักษอนุสัญญา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

สำนักพัฒนามาตรฐานแรงงาน

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๖๐ ๒๑๔๒

โทรสาร ๐ ๒๖๖๐ ๒๑๔๓